

Crna Gora
Ministarstvo finansija
UPRAVA CARINA

IZVJEŠTAJ

**o radu Odjeljenja za unutrašnju kontrolu
za period 01.01.-30.06.2013.godine**

Uprava carina, jul 2013.godine

»Glavni prioritet za sve Vlade treba da bude iskorjenjivanje korupcije u carinskoj službi. Ovo čvrsto obavezuje najviše političke i administrativne nivoe na održavanje visokih standarda integriteta u cijeloj javnoj službi, a posebno u carinskoj službi«

Svjetska carinska organizacija

Svjesni da se samo dobro koncipiranim antikoruptivnom strategijom i efikasnom implementacijom, održava visok nivo integriteta carinske službe, dugoročno povećava djelotvornost službe, osigurava adekvatan priliv sredstava u budžet, obezbjeđuje dosljedna i ujednačena primjena propisa, te zaštita i sigurnost građana Uprava carina je preduzela čitav niz aktivnosti u tom pravcu. Uprava carina je pristupila kontinuiranom i dosljednom sprovođenju antikoruptivnih mjera na svim nivoima rukovođenja, kroz čitav niz zajedničkih i koordiniranih mjera koje se sprovode u okviru redovnog fukcionisanja, imajući za cilj smanjenje mogućnosti za koruptivne radnje uz maksimalno jačanje nivoa integriteta u carinskoj službi.

U cilju jačanja profesionalnih i administrativnih kapaciteta za borbu protiv korupcije posebna pažnja se poklanjala sprovođenju obuka za oblast integriteta, etike i borbe protiv korupcije, sa ciljem jačanja svijesti o etičkom kodeksu i nivou integriteta koji se očekuje od svih zaposlenih kako bi se održao visok moralni nivo, kao i etički i profesionalni standardi svih službenika Uprave carina.

Naime, od 01.januara u primjeni je novi Etički kodeks carinskih službenika i namještenika koji daje instrukcije i propise kojih se carinski službenici moraju pridržavati u smislu zakonskih obaveza, nepristrasnosti, profesionalnih standarda i odgovornosti koje važe za sve zaposlene, uključujući i primanje poklona, konflikt interesa itd. Etički kodeks carinskih službenika donosi novinu u pogledu formiranja Etičkog odbora. Korak dalje predstavlja sastav Etičkog odbora, koji čini i predstavnika NVO sektora koji se bavi zaštitom ljudskih prava. U cilju efikasnije implementacije Etičkog kodeksa i sprječavanja i otklanjanja okolnosti za nastanak kako korupcije tako i neetičkih i neprofesionalnih postupaka na operativnom nivou djelovanja Uprava carina je prepoznala potrebu za imenovanjem i povjerenika za etiku u okviru Carinarnica.

Ključni elementi u borbi protiv korupcije su kontrolni mehanizmi koji imaju za cilj otkrivanje i sprječavanje koruptivnih radnji u Upravi carina, a odnose se na pokretanje disciplinskih i drugih postupaka. S tim u vezi, Uprava carina sprovodi politiku nulte tolerancije na korupciju, što znači izricanje odgovarajućih sankcija, bez obzira na stečenu materijalnu korist u koruptivnoj radnji i položaj službenika, samoinicijativno kao i kroz razmjenu podataka i informacija sa drugim državnim organima koji se bave represivnim antikoruptivnim mjerama.

Takođe su preduzete konkretnе aktivnosti na jačanju nivoa svijesti kod javnosti o opasnosti i štetnosti korupcije. Aktivnosti na tom polju podrazumijevale su informisanje javnosti, nevladinog sektora, privatnog sektora i medija, izgradnjom otvorenog i transparentnog odnos sa svim zainteresovanim stranama, uz pravovremenu i tačnu razmjenu podataka i informacija, u skladu sa odgovarajućim zakonima i drugim propisima. Osluškujući povratne informacije od javnosti i privatnog sektora o njihovoј percepciji rada i integriteta carinskih službenika, Uprava carina je reagovala na povratne informacije i uspostavila mehanizame koji će osigurati da se sve prijave propisno obrade sa ciljem poboljšanja naših usluga u svim oblastima, a posebno onih koje su izložene većem nivou rizika.

Preventivne antikorupcijske aktivnosti

Akcioni plan 2013-2014. godine za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, za period 2010 – 2014. godine

Uprava carina je obaveznik šestomjesečnog izvještavanja o sprovođenju mjera definisanih Akcionim planom. S tim u vezi, Odjeljenje za unutrašnju kontrolu sačinilo je i dostavilo, putem softverskih aplikacija Uprave za antikorupcijsku inicijativu, **Izvještaj o realizaciji mjera iz Akcionog plana 2013-2014. godine za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala (2013 – 2014.)**, koje su u nadležnosti ove Uprave, za period **januar – jun 2013. godine**, kao i statističke podatke o prijavama korupcije i daljim postupcima.

Revidirani Akcioni plan o razvoju integriteta u carinskoj službi

Uprava carina sprovodi Program razvoja integriteta kroz usklađeni plan aktivnosti sadržanih u Revidiranom Akcionom planu o razvoju integriteta u carinskoj službi. Cilj realizacije Akcionog plana jeste sprovođenje procedura i standarda koji pospješuju i promovišu integritet carinske službe, a ujedno i smanjuju rizik od korupcije. Na osnovu Izvještaja svih organizacionih jedinica tj. obaveznika obavještavanja, sačinjen je i usvojen **Godišnji izvještaj o realizaciji mjera iz Revidiranog Akcionog plana o razvoju integriteta u Carinskoj službi Crne Gore za 2012.godinu**. Usvajanjem predmetnog Izvještaja okončan je ciklus dosadašnjeg Programa integriteta i preduzete su aktivnosti na izradi **novog Plana integriteta carinskih službenika**.

Rješenjem Direktora 03/01 D-3123/1 i D-3122/1 od 13.03.2013. godine određen je **Menadžer integriteta** koji je odgovoran za pripremu i sprovođenje plana integriteta, kao i **Radna grupa za pripremu i izradu plana integriteta**. Menadžer integriteta i radna grupa imaju zadatak da pripreme program izrade i sprovođenja plana integriteta, upoznaju zaposlene sa potrebom donošenja plana integriteta i dostave izrađen prijedlog plana integriteta starješini organa na usvajanje. Plan integriteta sadržće skup mjera pravne i praktične prirode kojima se sprječavaju i otklanjaju mogućnosti za nastanak i razvoj različitih oblika koruptivnog ponašanja u okviru ove Uprave kao cjeline, pojedinih organizacionih jedinica i pojedinačnih radnih mjesta.

U okviru **Twining projekat IPA 2010** pod nazivom „Podrška implementaciji antikorupcijske Strategije i Akcionog plana“ Uprave za antikorupcijsku inicijativu, Uprava carina je uključena u komponentu 4, koja se odnosi na pripremu i implementaciju analize rizika korupcije i planova integriteta organa državne uprave koji su najizloženiji korupciji. Odjeljenje za unutrašnju kontrolu je učestvovalo u definisanju i izradi Smjernica za izradu planova integriteta, kojima se utvrđuje okvir, postupak i način pripreme, donošenja i sprovođenja plana integriteta za sve organe Državne uprave u skladu sa članom 68. ZODSN. S tim u vezi, u organizaciji Uprave za antikorupcijsku inicijativu, dana 23.01. i 24.01.2013.god Odjeljenje za unutrašnju kontrolu je učestvovalo u radionici na temu **“Analiza rizika od korupcije”** zajedno sa predstavnicima Uprave policije, Vrhovnog državnog tužilaštva i Osnovnog судa u Podgorici.

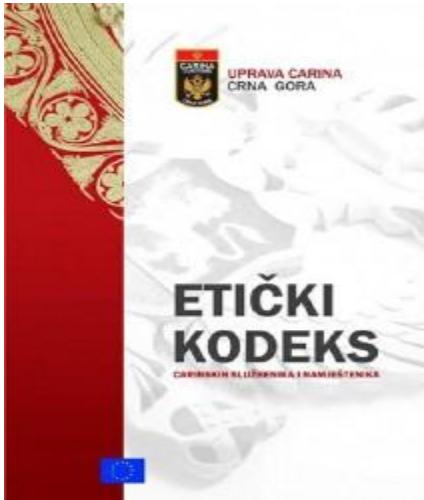

Dana 18.04.2013. godine u Upravi carina organizovana je **Radionica za izradu upitnika za analizu rizika** u okviru implementacije planova integriteta crnogorske uprave. Na Radionici su učestvovali Menadžer integriteta Ana Vuletić, članovi Radne grupe za pripremu i izradu plana integriteta, kao i ekspert iz Njemačke za oblast integriteta Klaus But i Peter Vajs savjetnik u Twining projektu. Na radionici je razrađen Obrazac Plana integriteta za Upravu carina i Upitnik za utvrđivanje radnih oblasti i zadataka posebno ugroženih korupcijom, kao i indikatori rizika. Eksperti su prenijeli reakcije i iskustva iz Njemačkog Saveznog Ministarstva unutrašnjih poslova.

Menadžer za integritet i Radna grupa su završili III fazu u izradi Plana integriteta koja se odnosi na procjenu podložnosti rizicima, odabir određenih radnih mesta i poslova za procjenu podložnosti rizicima, kao i oblasti za koje nijesu potrebne detaljne analize i procjene rizika u okviru pripreme Plana integriteta.

Dana 20.06.2013. godine u Upravi carina je organizovana **Radionica za identifikaciju, procjenu i rangiranje rizika u okviru implementacije plana integriteta**. Na Radionici su učestvovali članovi Radne grupe za izradu i pripremu plana integriteta i ekspert iz Slovenije za oblast integriteta Bećir Kečanović. Na Radionici je razrađena IV faza u izradi Plana integriteta koja se odnosi na upravljanje i identifikaciju rizika, kao i vrste rizika.

 Etički kodeks carinskih službenika i namještenika

Svrha carinske etike je razviti carinsku službu koja garantruje da svi službenici poštuju vladavinu prava i obavljaju svoje dužnosti na pravedan , nepristrastan, iskren, pouzdan, uljudan i stručan, ali odlučan način¹.

Novi Etički kodeks carinskih službenika i namještenika primjenjuje se od 01.januara 2013.g. Etičkim Kodeksom uređena su pitanja zakonitosti, nepristrasnosti, profesionalnih standarda i odgovornosti carinskih službenika, primanja poklona, konflikta interesa... U skladu sa Etičkim kodeksom, svi službenici Uprave carina su potpisali Izjavu o prihvatanju Etičkog kodeksa, kao i Izjavu o potencijalnom konfliktu interesa i Izjavu o imovini.

U cilju unapređenja implementacije Kodeksa i antikoruptivnog djelovanja u svim područjima funkcionalisanja, u januaru tekuće godine imenovana su **četiri Povjerenika za etiku**, koji su zaduženi za praćenje primjene Etičkog kodeksa u okviru Carinarnica i to za: Carinarnicu Podgorica- Rajko Pejović (šef CI Ilino Brdo), Carinarnicu Bar- Nataša Zec (šef CI za finansijsko-materijalne, pravne i opšte poslove u Carinarnici Bar), Carinarnicu Bijelo Polje- Anes Feleć (šef CI Kula) i Carinarnicu Kotor- Branko Pavićević (šef CI Terminal Kotor).

Povjerenici za etiku doprinose efikasnijem radu Etičkog odbora i pružaju pomoć u domenu djelovanja Etičkog odbora. Povjerenici za etiku su u svojim Carinarnicama organizovali sastanke sa šefovima carinskih ispostava, kako bi ih upoznali sa planiranim aktivnostima na planu jačanja svijesti o značaju borbe protiv korupcije i primjeni i poštovanju normi Etičkog kodeksa.

Dana 11.04.2013. godine u Upravi carina održan je sastanak Odjeljenja za unutrašnju kontrolu sa članovima Etičkog odbora Uprave carina i Povjerenicima za etiku. Cilj sastanka je bio definisanje, koordinacija rada, način i djelokrug rada povjerenika za etiku i Etičkog odbora, te preuzimanje konkretnih aktivnosti u cilju efikasnije implementacije Etičkog kodeksa.

¹ »CUSTOMS BLUEPRINT- PUT KA MODERNOJ CARINSKOJ SLUŽBI« - Evropska komisija

Represivne antikorupcijske aktivnosti

Uprava carina preduzima mjere u otkrivanju i sprječavanju unutrašnjih prevara i korupcije, te s tim u vezi iniciranje disciplinskih i drugih postupaka. Efikasna saradnja Uprave carina sa državnim organima, na suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala, ostvaruje se kroz sporazume sa USPNFT, Tužilaštvom, Upravom policije i Poreskom upravom, kao i kroz učešće u radu Specijalnog istražnog tima. Uprava carina ostvaruje dobru saradnju i sa susjednim carinskim službama, na osnovu bilateralnih Sporazuma i Protokola, kao i međunarodnim organizacijama.

Kontrolne aktivnosti Odjeljenja za unutrašnju kontrolu

U periodu od 01.01. do 30.06.2013.g. Odjeljenje za unutrašnju kontrolu sprovelo je **3 istrage po osnovu kojih je naložilo neposrednim rukovodiocima organizacione jedinice Uprave carina da preduzmu zakonske mjere u cilju pokretanja disciplinskog postupka protiv:**

- **3 carinska službenika**, u cilju utvrđivanja disciplinske odgovornosti, zbog osnovane sumnje da su počinili težu povredu radne obaveze i to iz čl.83 stav 1 tačka 1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (Sl.list RCG br.39/12)- **nemarno vršenje službenih obaveza**;

- **1 carinskog službenika**, u cilju utvrđivanja disciplinske odgovornosti, zbog osnovane sumnje da je počinio težu povredu radne obaveze i to iz člana 83 stav 1 tačka 1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (»Sl.list cg« br. 39/12)- **zloupotreba položaja ili prekoračenje ovlašćenja u službi**. Takođe je dat prijedlog za procesuiranje predmeta **Državnom tužiocu** radi sagledavanja i preduzimanja daljih mjera i utvrđivanja elemenata krivične odgovornosti carinskog službenika, zbog krivičnog djela protiv službene dužnosti.

Prijave građana na rad i postupanje carinskih službenika sa koruptivnim elementima

Uprava carina ima uspostavljen sistem prijave koruptivnih radnji putem »Otvorene linije«. Građani putem broja telefona 08008133 mogu anonimno dostaviti pritužbe po bilo kojem pitanju iz nadležnosti Uprave carina. Svi pozivi su besplatni i strogo povjerljivi. Broj se nalazi na web stranici Uprave carina, gdje se sva zainteresovana lica mogu upoznati i sa ostalim projektima, aktivnostima, izvještajima, pravilnicima i drugim značajnim informacijama vezano za carinsku službu. Svi podnosioci prijava bivaju obaviješteni o rezultatima provjera i preduzetim mjerama.

U izvještajnom periodu upućeno je **16 prijava** građana preko Otvorene carinske linije. Nije bilo prijava na rad i postupanje carinskih službenika sa koruptivnim elementima.

Disciplinski postupci

U izvještajnom periodu disciplinska komisija Uprave carina vodila je postupak protiv 9 carinskih službenika, na osnovu kojih su izrečene sledeće disciplinske mjere:

- **1 službeniku** je izrečena disciplinska mjera – **novčana kazna u trajanju od dva mjeseca u iznosu od 40% zarade** isplaćene za mjesec u kojem je počinjena teža povreda službenih dužnosti, zbog počinjene teže povrede službene dužnosti iz člana 83 stav 1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (»Sl.list CG«, br. 39/11 i 66/12)- neizvršavanje ili nesavjesno, neblagovremeno ili nemarno vršenje službenih obaveza;
- **1 službeniku** je izrečena disciplinska mjera-**novčana kazna u trajanju od dva mjeseca u iznosu od 20% zarade** isplaćene za mjesec u kojem je počinjena teža povreda službene dužnosti iz člana 83 stav 1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (»Sl.list CG«, br. 39/11 i 66/12)- neizvršavanje ili nesavjesno, neblagovremeno ili nemarno vršenje službenih obaveza;
- **1 službenik oslobođen je disciplinske odgovornosti** za težu povredu službene dužnosti iz člana 83 stav 1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (»Sl.list CG«, br. 39/11 i 66/12);
- **protiv 3 službenika, izrečena je disciplinska mjera zabrane obavljanja poslova u ovom državnom organu i privremeno im ograničeno vršenje dužnosti** i prekinut je disciplinski postupak, zbog počinjene teže povrede službene dužnosti iz člana 83 st.1 tač.4 Zakona o državnim službenicima i namještenicima ("Sl.list CG" br. 39/11 i 66/12) – **zloupotreba položaja ili prekoračenje ovlašćenja u službi**, do okončanja krivičnog postupka;
- **protiv 3 službenika u toku je postupak** za utvrđivanje disciplinske odgovornosti, zbog osnovane sumnje da su počinili teže povrede službene dužnosti iz člana 83 stav1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (»Sl.list CG«, br. 39/11 i 66/12) neizvršavanje ili nesavjesno, neblagovremeno ili nemarno vršenje službenih obaveza.

■ Krivične prijave protiv službenika Uprave carina zbog sumnje na koruptivna krivična djela u 2013. godini

The screenshot shows a news article from the analitika.in portal. The header includes the website address (www.analitika.in), the logo (a stylized 'a'), and the text 'analitika informativni portal ISSN 1800-9018'. The main menu has categories: POČETNA, POLITIKA, ANALIZE, EKONOMIJA, DRUŠTVO, and SPORT. Below the menu, there are sub-categories: Vijesti, Tema, Podgorica, Crna Gora, and Zdravljie. The specific article is titled 'Akcija „Mreža“ – lišena slobode tri carinika' (Operation 'Mreža' – three customs officers lost their freedom). It is dated 18. mart 2013. The article text discusses the arrest of three customs officers (Igor V. Marković, Damir H. Nezerić, Blagoje V. Janjević) and a customs inspector (Zoran S. Cupić) for corruption. It mentions the 'Mreža' operation and the subsequent investigation by the Ministry of Internal Affairs. A photograph shows hands being cuffed. Below the photo is a note in Serbo-Croatian.

Službenici Ministarstva unutrašnjih poslova – Uprave policije danas su, po nalogu Specijalnog državnog tužioca, u saradnji sa Upravom carina, realizovali policijsku akciju „Mreža“, saopšteno je iz Uprave policije.

Uhapšeni su carinci Igor V. Marković (33), Damir H. Nezerić (33) i Blagoje V. Janjević (38) i sprediteri Zoran S. Cupić (62), Aleksandar M. Grbović (36) i Jonida Rušić (30).

Policajke mjere i radnje, koje su preduzete u prethodnom periodu, ukazuju na sumnju da su tri carinska službenika, raspoređena na poslovima carinskog inspektora, u periodu od avgusta 2012. do februara 2013. godine, počinili krivična djela primanje mita u produženom trajanju.

Oni su krivična djela počinili na način što su, kako se sumnja, zahtijevali ili primili poklon ili drugi koristi u za sada neutvrđenom iznosu od više hiljada eura, da u okviru svojstvu službenog ovlašćenja izvrše službene radnje i sproveđu postupak stavljanja robe u slobodan promet, pritom propuštajući da sproveđu radnje pregleda i utvrđivanja stvarne količine i vrijednosti robe koje su bile predmet carinskog postupka.

Akcija »Mreža«, koju je Uprava policije, po nalogu Specijalnog državnog tužilaštva, sprovedla u saradnji sa Upravom carina, u periodu od avgusta 2012. do februara 2013.godine, rezultirala je lišavanjem slobode tri službenika Uprave carina, I.M. (33), D.N. (33) i B.J. (38) i odgovornih lica u tri firme iz Podgorice, Z.Ć. (52), A.G. (35) i J.R. (30). Aktom Vrhovnog državnog tužilaštva Crne Gore - Odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina Kti-S br.1/13 od 13.05.2013.godine, protiv navedena 3 službenika, nakon krivične prijave Uprave policije - Područne jedinice Podgorica, donijeta je Naredba o sprovođenju istrage Kti-S 1/13 od 21.03.2013.godine, zbog osnovane sumnje da su izvršili krivična djela primanje mita iz člana 423 st.2 Krivičnog zakonika i produženo krivično djelo primanje mita iz člana 423 st.4, u vezi st.2 u vezi čl.49 Krivičnog zakonika, te da je postupak istrage protiv tih lica u toku.

Za 11 službenika i namještenika ovog državnog organa, (koji su pokrenuti 2010. godine) donijeta je prvostepena presuda (nije pravosnažna) zbog:

- Krivičnog djela zloupotreba službenog položaja iz člana 416 stav 1 KZ u vezi člana 116 Zakona o izmjenama i dopunama KZ,
- Krivičnog djela zloupotreba službenog položaja u podstrekivanju iz člana 416 stav 1 u vezi člana 24 stav 1 Krivičnog zakonika u vezi član 116 Zakona o izmjenama i dopunama KZ,
- Krivičnog djela primanje mita iz člana 423 stav 2 KZ,
- Krivičnog djela davanje mita u podstrekivanju iz člana 424 stav 1 u vezi člana 24 stav 1 KZ,
- Krivičnog djela primanje mita iz člana 423 stav 2 KZ.

Promotivne antikorupcijske aktivnosti

Odjeljenje za unutrašnju kontrolu otpočelo je aktivnosti na promovisanju načina na koje građani mogu prijaviti korupciju Upravi carina i ohrabrvanje što većeg broja građana da sumnje u postojanje korupcije prijave i da se odupru svakom vidu koruptivnog ponašanja.

U cilju informisanosti građana o načinima za prijavu korupcije od **01.jula 2013.godine** Uprava carina otpočinje javnu kampanju »**KORUPCIJA NIJE OPCIJA**«, u sklopu koje će biti preduzete sledeće aktivnosti:

- Izrada 20.000 promotivnih flajera, koji će biti distribuirani uz dnevni list Pobjeda (02.07.2013.g.), bilten Prirevdne komore, bilten Uprave za antikorupcijsku inicijativu, kao i na graničnim prelazima i unutrašnjim carinskim ispostavama;
- Izrada kratkog spota/obavlještenja, koji će biti emitovan na Javnom servisu RTCG;
- Uspostavljanje on-line obrazaca za prijavu korupcije na sajtu Uprave carina.

Takođe, imajući u vidu značaj poslovnog okruženja u efikasnom antikoruptivnom djelovanju, u saradnji sa Privrednom komorom *dana 08.07.2013* planiran je Okrugli sto "KORUPCIJA NIJE OPCIJA". Cilj Okruglog stola je podizanje svijesti i jačanja podsticaja privrednog sektora da prijave sve uočene nepravilnosti u postupanjima carinskih službenika, prezentacijom proaktivnog pristupa Uprave carina u borbi protiv ove pojave.

U okviru kampanje Uprave za antikorupcijsku inicijativu »**Ni centa za mito**« Uprave carina je svim PJ Carinarnicama dostavila promotivne materijale-flajere, sve u cilju aktivnijeg učešća građana u borbi protiv korupcije i promovisanje načina na koje građani mogu prijaviti korupciju nadležnim organima.

Edukativne antikorupcijske aktivnosti

U februaru 2013.g. usvojen je Plan obuke na temu Etičkog kodeksa, borbe protiv korupcije i integriteta Uprave carina za 2013 godinu. Plan specifične obuke Uprave carina ima za cilj podizanje svijesti o značaju borbe protiv korupcije i opredijeljenosti inistitucije da sproveđe mjere u pravcu otkrivanja i suzbijanja korupcije, unapređenjem znanja i sposobnosti u pogledu efikasnije, odgovornije i transparentnije realizacije poslova. Akcenat je ne samo na individualnoj obuci, već i na grupnoj edukaciji i razvoju, koji ima cilj da koristi Upravi carina i samim kadrovima u efikasnoj implementaciji normi Etičkog kodeksa, borbi protiv korupcije i razvoju integriteta.

U skladu sa Planom, uspješno je realizovan I ciklus obuka za šefove ispostava, vode smjena i carinske inspektore PJ Carinarnice Kotor, Podgorica, Bijelo Polje i Bar, u kojima je učestvovalo više od 80 carinskih službenika i to:

- Carinarnici Kotor 29.04.2013. g.
- Carinarnica Podgorica 09.05.2013.g.
- Carinarnica Bijelo Polje 10.05.2013.g.
- Carinarnica Bar 13.05.2013.g.

Učesnicima obuka je približen pojam i vrste korupcije, indikatori, metodi identifikovanja, procjene rizika od korupcije i drugih vrsta neprihvatljivih ponašanja u okviru radnih mjesta i poslova koje obavljaju, negativne posljedice korupcije, načini prijavljivanja, te zakonsko-institucionalni antikorupcijski okvir u Upravi carina i Crnoj Gori. U okviru obuka, istaknut je značaj principa integriteta i preventivnih antikoruptivnih mehanizama: rotacija službenika, izbjegavanje konflikta interesa, zaštita službenika koji prijavljuju korupciju i Etičkog kodeksa. Naglašen je značaj poštovanja standarda i pravila ponašanja kojih se službenici i namještenici moraju

pridržavati u vršenju poslova, predviđenih Etičkim kodeksom, čime postaju politički neutralni, lojalni službi, pošteni, nepristrasni, efikasni, ljubazni i djelotvorni u skladu sa javnim interesom. Obukama su obuhvaćeni i postupci postupanja sa poklonima, povjerenim sredstvima i informacijama, prijavljivanje potencijalnog i stvarnog konflikta interesa. Istaknuta je uloga Etičkog odbora i Povjerenika za etiku, preventivnih mehanizama u jačanju ugleda i integriteta carinske službe, kroz praćenje primjene Etičkog kodeksa.

Predavači na obukama su bili:

- Ana Vučetić- načelnica Odjeljenja za unutrašnju kontrolu,
- Radivoje Pejović- predsjednik Etičkog odbora,
- Siniša Bjeković- član Etičkog odbora (predstavnik NVO sektora),
- Rajko Pejović- povjerenik za etiku u Carinarnici Podgorica,
- Nataša Zec, povjerenik za etiku Carinarnice Bar,
- Anes Feleć, povjerenik za etiku Carinarnice Bijelo Polje,
- Branko Pavićević, povjerenik za etiku Carinarnice Kotor

Učesnici su evaluacijom ocijenili obuke kao pozitivan doprinos proširivanju znanja o korupciji, kao negativnoj pojavi, upoznavanju sa preventivnim i konkretnim mjerama u borbi protiv ove pojave, te unapređenju svijesti o potrebi i neophodnosti ličnog i profesionalnog angažovanja u borbi protiv korupcije.

Službenici Uprave carina u saradnji sa Upravom za kadrove, drugim državnim organima i međunarodnim organizacijama, pohađali su obuke/seminare na temu integriteta, borbe protiv korupcije i etike i to:

- "Etički kodeks državnih službenika i namještenika", u organizaciji Uprave za kadrove, pohađalo 7 službenika;

- „Borba protiv korupcije”, u organizaciji Uprave za kadrove, pohađao 1 službenik;
- „Razvoj planova integriteta u državnoj upravi- izrada, usvajanje i sprovođenje”, u organizaciji Uprave za kadrove, pohađao 1 službenik;
- „Uticaj reforme javne uprave na borbu protiv korupcije i procesa evroatlanskih integracija”, u organizaciji Uprave za kadrove, pohađao 1 službenik;
- „Borba protiv organizovanog kriminala i korupcije- jačanje tužilačke mreže”, u organizaciji Uprave za kadrove, pohađala 2 službenika;
- „Etički kodeks“, u organizaciji Uprave za kadrove, pohađao 1 službenik;
- „Prevencija korupcije“, u organizaciji UzK, pohađalo 5 službenika;
- Seminar »Prevencija korupcije, planovi integriteta«, u organizaciji UZK i RACVIAC, TAIEX i UAI, održan u Podgorici, učestvovao 1 službenik.

Preduzete aktivnosti ove Uprave na jačanju integriteta i borbe protiv korupcije, prepoznala je krovna institucija u ovoj oblasti, Svjetska carinska organizacija, koja u svojoj najnovijoj publikaciji "WCO Integrity Newsletter "br.8 antikoruptivni model crnogorske Uprave carina navodi kao primjer dobre prakse.

SNAPSHOT OF MEMBERS' BEST PRACTICES

WCO Integrity Newsletter - Issue 8

The purpose of those discussions was to: (1) identify the mechanisms that could be developed to establish a reporting system; (2) define the proposed guarantees for protecting whistleblowers; (3) establish mechanisms for informing employees about the penalties imposed following the infringements.

The outcomes of the workshop were as follows:

1. A department responsible for handling complaints and providing consultation to employees has been included in the organizational structure;
2. A web page for enhancing integrity amongst employees has been created on the ECA's official website;
3. The Code of Conduct has been approved by the Commissioner and will be published shortly.

MONTENEGRO

Code of Ethics for Customs Officers and employees

The Montenegro Customs Service has made integrity a pillar of its reputation, and business ethics a guiding principle in the accomplishment of its duties. Therefore, and to comply with international standards, the Customs Service drafted a new Code of Ethics for Customs officers and employees which was adopted in July 2012 and implemented in January 2013.

The Code of Ethics contains a clear ethical framework for the conduct of Customs officers. It comprises provisions on issues of legality, impartiality, professional standards and accountability, conflicts of interest, gift acceptance, etc. The Code also contains a series of practical measures which must be undertaken in order to ensure that the actions of Customs officers are in harmony with the regulations or provisions of the Code. By way of example, the Code defines the procedures related to potential and real conflicts of interest, gift acceptance, and declaration of assets. The Customs Service has also set up a system of internal sanctions in the event of conduct unbecoming of Customs officers. Such sanctions are established in accordance with the law.

Implementation of the Code of Ethics

Since maintaining a high level of integrity in the Customs Service involves the efficient implementation of the Code of Ethics, it was decided to establish a Board of Ethics. This independent body provides an opinion on the application of the Code of Ethics and monitors the application of ethical provisions and standards in practice.

The Board of Ethics consists of a Chairperson and two representatives chosen from Customs officers, one representative of the Customs Union and a representative from a non-governmental organization (NGO) involved in the protection of human rights and freedoms.

SNAPSHOT OF MEMBERS' BEST PRACTICES

WCO Integrity Newsletter - Issue 8

Trustees for Ethics

In order to improve the implementation of the Code, prevent occurrences of corruption and take action in the event of unethical and unprofessional conduct, the Customs Service has nominated four trustees for ethics who are officers in charge of monitoring the application of the Code of Ethics within Customs houses.

Customs officers can turn to the trustees for ethics for guidance on all issues and dilemmas related to integrity, their rights and the conduct to adopt. The latter can offer clarification on specific problems, provide assistance in interpreting the provisions of the Code of Ethics and express a need for education on integrity and the fight against corruption.

The Customs Service has initiated a campaign entitled "Consistent implementation of provisions of the Code of Ethics and decisively combating corruption" aimed at familiarizing front-line Customs Officers with the preventive aspects of the Code, as well as sanctions envisaged in case of breaches of the provisions of the Code.

Informing the Public

Promoting ethical values and enhancing the importance and reputation of the Customs Service relies on involving the public. To that end, the Customs Service organized a Conference entitled "Promotion of the Code of Ethics for Customs officers and employees" in October 2012. The Conference brought together representatives of State institutions responsible for prevention and repression in the fight against corruption as well as in the NGO sector. Experts from Montenegro and neighbouring countries (Croatia, Slovenia and Serbia) shared their experience and best practices in this area. The dedication of the Customs Service in applying integrity standards was recognized as an example of good practice in enhancing integrity.

Customs is paying special attention to co-operation with the private sector while focusing on transparency. This has been highlighted through participation in a round table entitled "Impact of the Code of Ethics on the reduction of corruption in private sector" held in November 2012. Aside from promoting the rules and standards defined in the Code, the Customs Service has also emphasized the important role of the private sector in the efficient implementation of the provisions of the Code of Ethics, through awareness-raising and increasing incentives for physical and legal persons to report any irregularities detected.

The full commitment of the Customs Service of Montenegro in combating corruption and enhancing integrity resulted in the development of a new Code of Ethics for Customs officers and employees, thus establishing a higher level of professional responsibility and zero tolerance to corruption.

Contact

Ms Ana Vučetić
Head of the Internal Control
Montenegro Customs
ana.vucevic@carina.gov.me